दुर्गे वह्नौ वा निगडैः क्वचित् । पलायन् वा गृहीतो वा सूक्तमेतत्तदा जपेत् । त्रिरात्रमपि चोपोष्य स्रपयेत् पायसं चरुम् । तेनाहुतिशतं पूर्णं जुहुयात् त्र्यम्बकेत्यृचा । समुद्दिश्य महादेवं जीवेद्वर्षशतं सुखम् । तच्चक्षुरित्यृचा स्नात उपतिष्ठेद्दिवाकरम् । उद्यन्तं मध्यमं चैव दीर्घमायुर्जिजीविषुः । सूक्ताभ्यां परभागाभ्यां भूताभ्यां भूतिमाप्नुयात् । इन्द्रा सोमेति सूक्तन्तु कथितं शत्रुनाशनम् । यस्य वुप्रं व्रतं मोहादम्बौतैः संसृजेत वा । उपोष्याज्यं स जुहुयादग्ने व्रतपते इति । आदित्य इत्यसाम्राज्यं जप्त्वा वादे जयी भवेत् । नदीतीति चतुष्केण मुच्यते महतो भयात् । ऋचं जप्त्वा यदित्येतत् सर्वान् कामानवाप्नुयात् । द्वाचत्वारिंशकं चैन्द्रं जप्त्वा नाशयते रिपून् । रायस्पोषेति जप्त्वा च प्राप्नोत्यारोग्यमेव च । यस्योभवेति द्वाभ्यान्तु भुक्त्वान्नं प्रयतः शुचिः । हृदयं पाणिना स्पृष्ट्वा व्याधिभिर्नाभिभूयते । उत्तमेदमिति स्नातो भूत्वा शत्रुं प्रमापयेत् । त्वन्नो अग्नेति सूक्तेन हुतेनान्नमवाप्नुयात् । कन्यावा मिति सूक्तेन दिग्दोषात् विप्रमुच्यते । यदभ्य कन्नेत्युदिते जप्तुर्वश्यं जगद्भवेत् । यद्वागिति च जप्तेन वाग्मी भवति शाश्वती । वाचोविदमितीत्येता जपन् वाचं समश्नुते । पवित्राणां पवित्रन्तु पावमान्य ऋचां मताः । वैखानसा ऋचस्त्रिंशत् पवित्राः परमा मताः । ऋचोद्विषष्टिः प्रोक्तास्य यस्त्वेतृषिसत्तम ! । सर्वकल्मषनाशाय परिणामशिवाय च । स्वादिष्ठयेति सूक्तानां सप्तषष्टिरुदाहृता । दशोत्तराण्युपास्यैवाः पावमानीः शतानि षट् । एतज्जपंश्च जुह्वच्च घोरं मृत्युभयं जयेत् । आपोहिष्ठेति चारिष्टौ जपेत् पापभयार्दने । प्रवेदनेति नियते जपेच्च मरुधन्वसु । प्राणान्तिके भये प्राप्ते क्षिप्रं प्राणांस्तु विन्दति । व्युष्टायामुदिते सूर्ये ये चेति जयमाप्नुयात् । आयुर्हामेति मूढस्य पन्थानं पथि विन्दति । क्षीणे युवति मन्त्रेण यं कञ्चिद्धृदयप्रियम् । यत्तेयमेति सुस्नातस्तस्य मूर्द्धानमालभेत् । सहस्रजत्यः पश्चाहं तेनायुर्विन्दते महत् । इदं मेध्येति जुहुयाद् घृतं प्राप्तः सहस्रशः । पशुकामो गवाक्षीरे अर्थकामस्तुमध्वे । वयः सुपर्ण इत्येतां जपन्नो विन्दते प्रियम् । हविष्यन्तीं समभ्यस्य सर्वपापैः प्रमुच्यते । तस्य रोगा विनश्यन्ति कायाग्निर्वर्द्धते सदा । त्यक्तामयः स्वस्त्ययनं सर्वव्याधिविनाशनम् । उदस्यते व्यतीत्येतद्दृष्टिकामः प्रयोजयेत् । सर्वं त्वेति परा शान्तिर्जयाप्रतिरथस्तथा । मृताश्वं कश्यपक्षित्यं प्रजाकामस्य कीर्त्तितम् । अहं रुद्रैरित्येतद्वाग्मी भवति मानदः । न योनौ जायते विद्वान् जपंस्तिसृषु रात्रिषु । रात्रिसूक्तं जपन् रात्रौ रात्रिं त्वेमां नमेश्वरः । आकम्पयन्तीति जपेन्नित्यं क्षत्याविनाशनम् । आयुष्यञ्चैव सर्वस्य सूक्तं दाक्षायणं महत् । उत देवा इति जपेदाखापानं घृतव्रतः । अप्रमार्गे तु जनिते जपेदग्निभये सति । अरण्यानीत्यरण्येषु जपेत्तद्भयनाशनम् । ब्राह्मीमासाद्य सूक्ते द्वे वरां ब्राह्मीं शतावरीम् । पृथगष्टर्षतेनाथ मेधां लक्ष्मीञ्च विन्दति । मास इत्यसपत्नघ्नं संग्रामं विजिगीषतः । ब्रह्मणोऽग्निं संविदानं गर्भमृत्युनिवारणम् । अपेहीति जपेत् सूक्तं शुचिर्दुःस्वप्ननाशनम् । येनेदमिति वै जप्त्वा समाधिं विन्दते परम् । मयोभूर्वात इत्येता जपेत् स्वस्त्ययनं परम् । शामरीमिन्द्रजननम् बाधामेतेन वारयेत् । महिलीणामवोस्त्वितिमृथि स्वस्त्ययनं जपेत् । अग्नये द्विषद्वेषं जपेच्च रिपुनाशनम् । वास्तोष्पतेति मन्त्रेण जपेच्च गृहदेवताः । जपस्यैष विधिः प्रोक्तो हुतौ त्वेवो विशेषतः । होमान्ते दक्षिणा देया पापशान्तिकृतेन तु । हुतं यस्यति चान्नेन अन्नहोमप्रदानतः । विप्राग्निपस्त्वमोषाः सुर्व्वहिः स्नातं च सर्व्वतः । सिद्धार्थका यवा धान्यं प्रयोगव्यहतं तथा । क्षीरदध्याज्यमधुनन्तु होमा वै सर्व्वकामदाः । समित् कण्टकिनश्चैव राजिका रुधिरं विषम् । अभिचारे तथा शैलुमसनं शक्तवः पयः । दधि मैथ्यं फलं मूलमग्निधामसुदाहृतम्"।

ऋग्वेद पु० ऋच्यते स्तूयते ऋक् कर्म्म०। वेदभेदे । स च मन्त्रब्राह्मणोभयात्मकः । तत्र मन्त्रसमूहात्मकः ऋक्यजूंषि वक्ष्यमाणलक्षणगर्भात्मकः संहिताख्यो ग्रन्थः । तत्र दश मण्डलानि तत्राद्ये मण्डले २४ अनुवाकाः "अग्निमीळे" इत्यादीनि आग्नेयानि१९।सूक्तानि तानि शतर्चिकर्षिदृष्टानि अध्यायोपाकरणोत्सर्गयोर्विनियुक्तानि ।

द्वितीये शौनकगृत्समदर्षिदृष्टे चत्वारि अनुवाकाः । त्वमग्न इत्यादीनि ४३ सूक्तानि आग्नेयानि उपाकरणोत्सर्गयोर्विनियुक्तानि । शौनकगृत्समदः ऋषिरेतन्मण्डलद्रष्टा स च पूर्व्वमाङ्गिरसकुले शुनहोत्रस्य पुत्रः सन् यज्ञकाले ऽसुरैर्ग्रहीत इन्द्रेण मोचितः । प्रसादवचनेनैव भृगुकुले शुनकपुत्रो गृत्समदनामाऽभूत् । "य आङ्गिरसः शौनहोत्रो भूत्वा भार्गवः शौनकोऽभवत् स गृत्समदो द्वितीयमण्डलमपश्यत्" सर्व्वानु० सूक्तेः । "त्वमग्न इति गृत्समदः शौनको भृगुतां गतः । शौनहोत्रः प्रसादात् स य